SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
Published by
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches, Located
in all Principle Cities of the
United States.
SANDARA
814 W. 33rd Street, Chicago, Ill.
Calumet 6191

METAI XXI — PENKTADIENIS, BALANDIS (APRIL) 13 D., 1934 M. — No. 15

Kokiom Salygom Lenkai Sutiktų Tartis Su Lietuva

BRUOŽAI

Rašo V. G.

Kaip šelpti Vilniaus baduolius? Lietuviai Amerikos politikoj Jaunimo šventė Chicagoj Apgynime p. Lopattos gero vardo.

Amerioks lietuviai nuoširdžiai atjaučia badaujantiems Vilniaus krašto broliams. Daugelis musų išeivių norėtų pagelbėti, tik nežino kaip ir kur. Beabejo, pagalbą galima siųsti tik per kokias įstaigas, bet jų vardai ir adresai ne visiems žinomi.

Del informacijų galime pranešti, kad Chicagoj tuo reikalu rupinasi Vilniaus vadavimo komitetas, 814 W. 33rd St., Chicago, Ill. Taipgi persiuntime aukų ar maisto pagelbėtų ir Lietuvos Konsulatai. Butų gerai, kad kolonijose galėtumem žymiai palengvinti okupuoto krašto skaudžią padėtį.

* * *

Vietinė Amerikos politika gal daugeliui nėra įdomi ar prieinama, tačiau ją turime visi interesuotis. Keli lietuviai patekę į aukštesnes vietas gali daug pagelbėti savo tautiečiam.

Pereitam antradieny įvyko nominacijos į kongresą, teisėjus ir daug kitų svarbių vietų. Tačiaus, nors kitos tautos, ypač lenkai, stipriai pasirodė ir išėjo laimėtojais, vienok lietuviai pasiliko toli užpakaly ir nieko nepešė. Kodėl? Todėl, kad nesam susiorganizavę ir nemokam politiniai protauti.

* * *

Sandaros auklėjami jaunuoliai, pradedant nuo mažų ir baigiant paaugusiais, kurie susispietė į Jaunąją Birutę, neužilgo, sekmadieny, balandžio 29 dieną turės savo metinį vakarą. Jie parodys savo artistinių gabumų, kurie, tiesa, nėra dar toli pažengę, bet visgi gana ištobulinti ir originalus.

Bet svarbiausi to vakaro ypatybė bus — pareiškimas, kad jaunoji karta nori dalyvauti su mumis ir stiprėti lietuviškoj dvasioj.

* * *

Kuomet p. J. Lopatto bereikalingai ir be jokio pamato užpuolė profesionali pliatkų nešiotojai, mes jaučiame pareigą stoti jo gynėjų eilėse.

Norėdami kaip nors apjuodinti tą žymų SLA veikėją "pažangiųjų" vadai paskelbė, buk jis yra atsaokmingas už nupuolimą susivienijimo pirktų bondsų. Kaipo legalis patarėjas p. Lopatto turėjo patarti ką pirkti, o ko ne. Negana to, jį bando įtarti dirbant priešingai susivienijimo interesams.

* * *

Protaujantis žmogus gali aiškiai suprasti, jog bondsų vertė nukrito del abelnos depresijos. Taipgi yra aišku, jog legalis patarėjas, tai nėra finansų patarėjas. Todėl visi aukščiau paminėti užmetinėjimai p. Lopattai yra tik priekabių ieškojimas.

Dabartinis SLA. iždininkas p. Gugis buvo direktorius ir advokatas patarėjas jau subankruta vusio Universal State banko. Sekant pažangiųjų logiką, p. Gugis yra atsakomingas už to banko sunykimą ir vėliaus užsidarymą. Kuomet p. Lopatto tik laiks nuo laiko patekdavo centran, tai p. Gugis sėdėdavo beveik kas vakarą. Bet sveikų smagenų asmuo šiuose dalykuose negali sutikti su anomis "sapnalogijomis."

* * *

Gaila, kad tuli be sąžinės ir sarmatos veikėjai ir kandidatai bando paversti mūsų fraternalę organizaciją į šmeižimo ir demagogijos cirką. Per dvejus metus jie nieko naudingo nedirbo, o tik progai pasitaikius išlupa iš susivienijimo kiek galima daugiau pinigų, o kuomet ateina rinkimai, jie viešai ir slaptai juodina vertus pagarbos asmenis. Kas išauklėjo ir apsaugojo SLA? Ar tie, kurie šiandie tiek triukšmauja? Ar tie, kurie dabar mus vadina visokiais vardais? Nieko panašaus. Jie buvo ir pasiliks ardytojais ir minių kurstytojais.

Žinios iš Lietuvos

KAUNE LIKVIDUOTAS DAR VIENAS KOMUNISTŲ LIZDAS

Jau seniai saugumo policija turėjo žinių apie esamos Kaune komunistų partijos nors ir silpną veikimą. Pagaliau vasario 26 d. saugumo policija suėmė komunistą Vilfą Sajatavičių, pas kurį kratos metu rasta 565 egz. komunistų laikraščio "Tiesa." Tą pat naktį buvo padaryta visa eilė kratų, per kurias rasta daug komunistinės literaturos, laikraščių bei atsišaukimų, kuriais kurstoma prieš Lietuvos valdžią.

Pas Bulavienę — Mykolaitytę Vandą, be nelegalios literaturos, rastas dar gražiai kombinuotas su slėptuvėmis stalas. Pas M. Serpijoną Mikonių kaime prie Vilijampolės, rasta 612 egz. "Tiesos" laikraščio. Pas Joną Grigonį Kaune, rasta garsioji komunistų spaustuvėlė "Spartakas," kurioje buvo spausdinami komunistiniai atsišaukimai ir laikraštėlis "Tiesa." Ryšy su padarytomis kratomis buvo suimta apie 35 asmenys, iš kurių, pravedus kvotą, apie 15 paleista, likusieji pasodinti į Kauno kalėjimą. Reikia pasakyti, jog Lietuvos komunistai dideliu veiklumu nepasižymėjo ir toks didelis smugis tikrai sustabdys ilgam jų veikimą ir užtikrins bent iš komunistų pusės, ramumą kraštui. Apie 80 procentų suimtųjų komunistų yra žydai.

PADIDINTA SVETIMŠALIAM DARBO LEIDIMO MOKESTIS

Lietuvoje yra apie 11,000 svetimšalių, kurie dažnai turi užėmę pelningesnes vietas ir gerai gyvena, tuo tarpu, kai daugumas lietuvių neturi darbo. Lietuvos valdžia, norėdama padaryti galą tokiam nenormalumui, suvaržė darbo leidimų davimą ir pakėlė mokestį už leidimus. Dabar už darbo leidimus reikės mokėti 10 lt. kas mėnuo, arba 120 lt. metams, vietoj ankščiau mokėtų 5 lt. metams.

SAVEIKIS JAU NE KUNIGAS

Po tragiško įvykio Kauno pranciškonų vienuolyno, kun. Saveikis, peršovęs du vienuolius buvo tą pat dieną nugabentas į Kauno Sunkiųjų Darbų Kalėjimą. Vežant kalėjiman suimtasis atsisakė pakeisti rubus ir į kalėjimą buvo nuvežtas kunigiškais rubais—susutana.

Tačiau vasario 28 d. dvasiškasis Kauno Metropolijos Tribunolas pasiuntė Kauno Kalėjimo administracijai oficialų raštą, kuriuo pranešama, kad Saveikiui nuo vasario 27 d. atimamos visos kunigavimo teisės ir jis išvelkamas iš kunigo rubų.

LAKUNAS SU "LITUANICA ANTROJI"

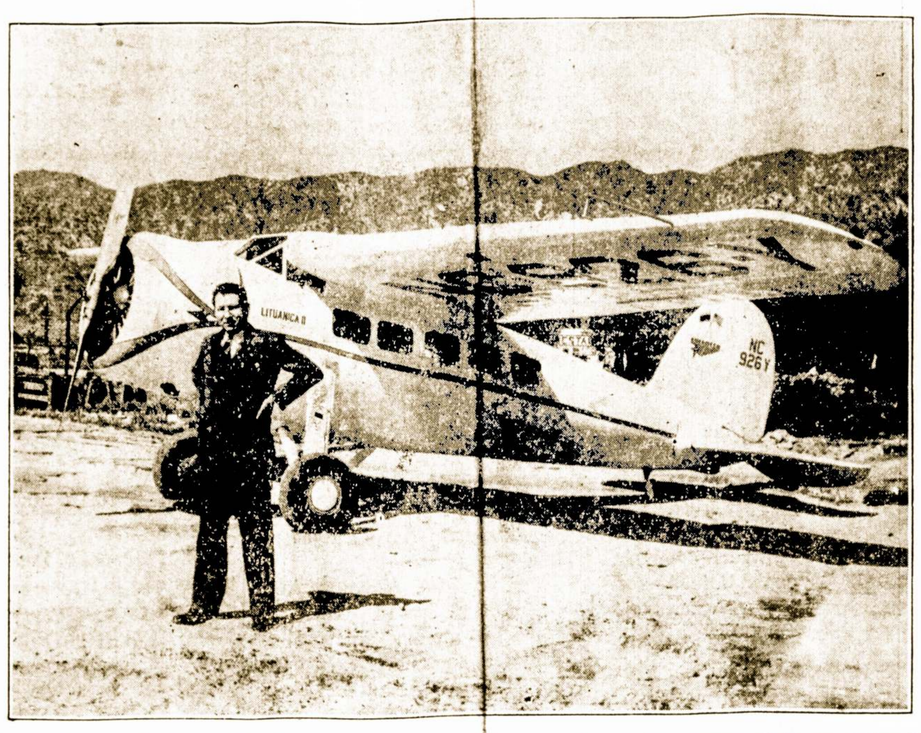

Lakunas Juozas R. James-Janušauskas stovi prie orlaivio, su kuriuo šią vasarą skris per Atlantiką. Priešakyje matyti lėktuvo vardas "LITUANICA II," o užpakalyje dvi sukryžiuotos vėliavos. Viena—Jungtinių Valstijų, kita—Lietuvos trispalvė. Orlaivis gali pakelti 10 keleivių, neįskaitant lakuno. Kai lakunas baigs rengtis skristi per Atlantiką, langai bus išimti, užtraukti drobe, o viduj įdėti tankai gazolinui. Motoras, kuris beveik visas paslėptas po kaušu, yra apie 500 arklių jėgos. Paveikslas imtas Lockheed Aircraft Corporation airporte, Burbank, Calif.

JAPONŲ ULTIMATUMAS SOVIETAMS

Japonai okupuosią Tolim. Rytus iki Baikalo.

Japonų laikraštis "Nihon", reiškiąs kariškų sferų nuomonę, praneša sąlygas, kuriomis Japonija galinti bendradarbiauti su SSSR.

Laikraštis nurodo šiuos šešis punktus, kurie turi ultimatumo formą.

Japonija reikalauja: 1) kad Kominternas sustabdytų savo veikimą Japonijoje, Korėjoje ir Mandžurijoje; 2) Japonijos piliečiams turi buti suteikta visiška laisvė gyventi ir dirbti ir prekiauti SSSR Tolimuose rytuose ir Sibire; 3) Japonams turi būti duotos privilegijos žvejoti SSSR vandenyse; 4) caro skolos turi būti tuojau sumokėtos su nuošimčiais 94,200,000 aukso ienų suma; 5 japonams turi būti sumokėta 21 milijonas už įvykį Nikolajeve ant Amuro 1920 m., kada buvo nužudyta keliolika japonų piliečių; 6 raudonosios kariuomenės dalys turi būti atitrauktos nuo Mandžiurijos sienų ir kariuomenės skaičius Sibire sumažintas.

Jei Sovietų vyriausybė atmes mūsų teisingus reikalavimus, pareikštus šiais 6 punktais, Toli mųjų Rytų okupacija yra neišvengiama net iki Baikalo ežero — rašo "Nihon".

Tai nebus užpuolimas ar karo paskelbimas, bet tik kova užtikrinti taikos sutartis, kurias sudarė su mumis SSSR, baigia japonų laikraštis.

PIRMASIS LAKUNAS, KURIS ŽUVO BESKRAIDYDAMAS LIETUVOS PADANGĖJE

Rusai Kauno tvirtovę laikė viena iš geriausių. Jai stiprinti negailėdami nieko, 1914 metais nutarė priskirti ir keletą lėktuvų. Daug lėktuvų tvirtovei priskirti rusai negalėjo, nes ir iš viso jų tada Rusijai ne kiek tebuvo. Nebutų gal priskyrę ir tų kelių, jei ne tvirtovės komendantas generolas Grigorievas, kuris vyriausybę įtikino, kad be lėktuvų tvirtovės stiprumas nėra pilnas.

Tie lėktuvai, priskirti tvirtovei, buvo patys pirmieji, kurious kauniečiai pamatė. Jie sukėlė gyventojų tarpe didelio susidomėjimo. Mašinos, laisvai nardančios erdvėje, tada juk buvo dar nepaprastas dalykas. Daug kas norėjo paskraidyti, tačiau veltui — rusai lėktuvus saugojo kaip savo akį. Tačiau, kad ir kaip juos brangino, netrukus vieno neteko.

Kurią tai dieną paiklo keli rusų lakunai paskraidyti. Beskraidant vieno lėktuvo sugedo motoras (o motorai tada buvo dar nekokie). Lėktuvas lyg akmuo pasileido žemyn ir nukrito Vaišvidavos dvaro laukuose, sutrupėdamas į skeveldras. Lakunas mirtinai užsimušė. Žuvęs lakunas buvo palaidotas Panemunės kapinėse. Ant jo kapo stovi dar ir dabar akmuo su užrašu, bet pavardės įskaityti jau nebegalima. Tas lakunas buvo pats pirmasis, kuris žuvo beskraidydamas Lietuvos padangėje.

HITLERIS KALBA APIE VOKIEČIŲ ŽLUGIMĄ

Nazių piršliai susirupinę 200,000 merginų išleisti už vyrų.

Berlynas. — Jau prieš kurį laiką Vokietijoje varomi automobilių kelių tiesimo darbai, kovo 21 d. ties Muenchenu buvo pradėti su didelėmis iškilmėmis, per kurias kalbėjo ir Hitleris. Jis nurodė, kad darbo vadai, turi žinoti, kad jei tas uždavinys nepasisektų, tai ne tik pasirodytų vėl keli milijonai naujų bedarbių, bet tai privestų net prie vokiečių ūkio galo ir žlugimo, o tuo pačiu, galimas daiktas, ir prie vokiečių tautos žlugimo. Hitleris nurodė toliau, kad turi būti sudaryta dar labai daug sąlygų, kada bus galima pradėti patį darbą. Jis nurodė, kad pereitais metais 1934 metams buvo parengti darbo planai, kuriems įvykdyti numatoma daugiau kaip vienas milijardas markių.

Toliau jis pažymėjo, kad nacionalsocialistų vyriausybė, norėdama duoti galimumo dar 200,000 merginų ištekėti, numatė 150 mil. markių vedybų pašalpoms.

CHICAGOJE SUIMTAS KUNIGAS UŽ PALEIDIMĄ SAVO ŠEIMYNOS

Pereitą vasarą kun. Carl Gustave Anderson pametė savo bažnyčią ir šeimyną Washington, Ky. ir atvyko Chicagon.

Policija jo ilgai ieškojo kol pagaliau nesurado plaunant grindis vienoj dirbtuvėj. Jis aiškinos, jog su savo žmona turėjęs šeimyniškus nesusipratimus ir iš tos priežasties pasitraukęs.

VILNIUJE GAUSĖJA LIETUVIŲ SKAUTAI

Vilnius.—"Vilniaus Rytojus" praneša, kad gausėja Vilniaus lietuvių skautų eilės. Vasario 25 d. Vytauto Didžiojo gimnazijos salėje buvo naujų skautų įžodis. Įžodį padarė 26 nauji skautai. Juos, tarp kitų, pasveikino gimnazijos direktorus Šikšnys ir tos gimnazijos kapelionas, kun. Taškunas.

Lietuvos Lenkijos Deryboms Tarpininkaus Bartu

DIDELI NACIŲ AREŠTAI KLAIPĖDOJE

Ką pasakė Zubovui.— Naturalus tarpininkai — Lenkų Reikalavimai — Kaune Laukiama vilniečių Lenkų.

Jau buvo rašyta musų ir užsienio spaudoj, kad p. Zubovas buvo Varšuvoj, kalbėjos su Pilsudskiu, bet kokie tų pasikalbėjimų ir kelionės rezultatai daug kam tebėra neaišku.

Nors Varšuva ir už demarkacinės, bet šiais laikais nesunku ją pasiekti, kaip jai Kaunas. Ypač sunku izoliuoti nuo spaudos. Ne tais, tai kitais keliais žinios pasiekia. Taigi ir apie p. Zubovo eklionę šis tas išgirstama. O kas išgirstama — jau nebe paslaptis. Pagaliau, tai ir nėra jokia paslaptis. Sužinotos prof. M. Biržiškos kelionės nepasisekimo bei nemalonumų paslaptys, sužinoma ir kita.

Kaip jau buvo rašyta, p. Zubovas važiavo Varšuvon be jokių įgaliojimų. Maršalas Pilsudskis p. Zubovą priėmęs korektiškai, bet kalbėjęsis su juo išdidžiai ir konkrečiai.

Pradžioj savo pasikalbėjimo maršalas Pilsudskis pareiškęs: "Aš esu visų Lenkijos ginkluotų jėgų viršininkas" ir galįs kalbėti jų vardu. Baigęs sakinį, Pilsudskis įtraukęs smakrą į apikaklę ir taip pažiurėjęs į p. Zubovą, jog šis turėjęs suprasti, kad del Lenkų Lietuvių santykių kalbant ir p. Zubovui reikalingi įgaliojimai, kurių jis neturėjęs. To pasikalbėjimo metu užsiminus apie Vilnių Pilsudskis ir vulgariškąją frazę pasakęs—"Vilnius ne dešra—neatkąsi..." Taip p. Zubovas pasikalbėjęs privatiškais reikalais ir grįžęs Lietuvon. Girdėti, kad po Velykų asmeniškais reikalais p. Zubovas Varšuvon vėl važiuosiąs.

Bendrai, dabar kalbama, kad Lenkai, suprasdami, jog dabar Lietuvos užsienio politika nėra lengva, pablogėjo santykiai su Vokietija, tai jie, atrodo, dabar daug sunkiau sukalbami negu butų buvę sukalbami prieš 2—3 metus.

Atsakingose Lenkų valdžios sferose Vilniaus Lietuvai grąžinimo klausimas esąs laikomas visai nesvarstytinu. Net okupuotosios Lietuvos teritorijos dalies jie nesutinka grąžinti. Čia daug nulemią strateginiai sumetimai. Pavyzdžiui, svarbi geležinkelio linija Varšuva-Gardinas pro Varėną Vilnius-Daugpilis eina kaip tyčia netoli demarkacijos linijos. Taigi jei Lenkai atiduotų okupuotosios Lietuvos bent pakraščius, jau butų kertamas geležinkelis, o su tuo Lenkai jokiu budu nenorį sutikti. Galinti buti kalba tik apie kai kurių okupuotų valsčių Lietuvai grąžinimą Trakų ar Seinų apskrityse. Tai tokia esanti nuomonė Varšuvos sluoksniuose. Derybų pagrindan Lenkai dedą du dalyku: normalius susisiekimo ir konsularinius santykius.

Šiaip jau Lenkai galį padaryti didesnių nuolaidų kulturinėj ir tautinėj srityje Vilniaus krašte lietuviams.

Tačiau kiek Varšuva žiuri į tai abejingai ir išdidžiai, tiek Vilniečiai lenkai esą karšti su Lietuva susitaikinimo šalininkai. Jie sumanę net realių žygių daryti Lietuvai su Lenkija sutaikinti. Greičiausia, kad asmeniškais tikslais ir jų delegacija laukiama Kaune. O kad jie laukiami, tai aišku ir iš to, kad musų atatinkamos įstaigos davė įsakymą, kad jiems įvažiuoti per demarkacijos liniją nebutų kliudoma.

Yra laukiama Lenkų senato nario Kšyžanovskio ir Vilniaus universiteto rektoriaus prof. Stanevičiaus.

Rektorius Stanevičius yra kilęs iš Lietuvos, o jo motina ir dabar tebegyvena netoli Butrimonių, Alytaus apskr., Jačiunų dvare. Gal busiąs ir trečias delegacijos narys, bet kas—nežinia, arba delegacijos sąstatas ir visai galįs buti pakeistas.

Vilniečiai lenkai norį susipažinti su Lietuvoj vyraujančia nuotaika ir patyrinėti sąlygas santykiams sunormuoti.

Kaip jau kartą buvo rašyta, laukiama, kad deryboms pradėti tarpininkausiąs Prancuzų užs. reik. min. Bartu. Tada atpultų ir Litvinovo atsilankymo klausimas.

Tai maždaug taip atrodo fonas, kuriame sušvinta santykių sunormavimo pragiedruliai. Žodžiu, šis klausimas dar nėra mirtinam taške, kaip sako Bekas, kuris tuom tik pabrėžia, kad tas klausimas butų dar gyviau judinamas.

Užsienio spauda praneša, kad Pilsudskis nutaręs nuo savo sumanymo, važiuoti į užsienius, —atsisakyti. Atsisakymo priežastis esanti prancuzų užs. reik. min. Bartu laukiamas atsilankymas Varšuvoje ir oficialios derybos Lenkų Lietuvių santykiam sureguliuoti.

Kaunas.—Vakar, 27 d. Šiaulių apyg. tardytojo Nezabitausko nutarimu valst. saugumo policija Klaipėdoje ir krašte padarė visą eilę kratų pas Sozialistische Volksgemeinschafts ir Chirstlichsozialistische Arbeitsgeneinschafts narius. Pasiremiant per kratas surasta medžiaga, buvo suimti advokatas ir miesto seimelio narys dr. Borchertas, Landschafts banko dir. Bertuleitis, dvarininkas Lerens, mokytojas ir miesto seimelio narys Kvanka, adv. dr. Betcheris, Memeler Rundschau red. M. Preikša ir Meissner iš Klaipėdos.

Advokatui Betcheriui ir Borchertui yra paskirta kardomoji priemonė po 20,000 lt. užstato. Be to, suimtas ir tardomas Sozialistische Volksgemeinschafts Pagėgių apskr. vadas ir Klaipėdos krašto žemės ukio rumų pirmininkas dvarininkas Rademacheris.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
Published Every Friday by
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE

Editorial Office:
814 West 33rd St., Chicago Telephone Calumet 6191

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year $2.00
In Canada and All Foreign Countries per year $3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra Sąvaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis. Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UŽSISAKYMO KAINA:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.

Vyriausia šalies valdžia ir suverenas yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptu ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnateisių gyventojų—vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kulturinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinas bešališkas švietimas ir mokslo bei kulturos kėlimas tarpe Lietuvos ir išeivijos Lietuvių.

Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išeivijos Jungtinėse Valstijose ir kitose šalyse.

Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausius Demokratybės principus.

Visiems tikėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskyrimas tikybinio veikimo nuo politinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Ataižvengiant į tautos ateitį—pastangos priaugančiąją Lietuvių kartą—jaunuomenę, išauklėti sveiką, apšviestą ir tautiškai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais budais—Mes be Vilniaus Nenurimsim.

LENKŲ ATSAKYMAS SOVIETŲ RUSIJAI DEL VILNIAUS.

Pasirašydama dešimčiai metų nepuolimo sutartį su Lietuva Sovietų Rusija pareiškė, jog Vilnių ji pripažįsta kaipo Lietuvos teritorija. Kitaip sakant, Maskva yra tos nuomonės, kad visos tos proceduros pradedant Želigovskio puolimu ir baigiant Ambasadorių Tarybos nuosprendžiu yra be jokios vertės ir galios.

Kadangi Rusija šiandie pradeda lošti svarbią rolę ir su ja skaitosi Europa ir Amerika, tai toks Rusijos nusistatymas įvarė nerimasčio lenkų politikams. Viena—jiems negarbė, kad kas nors drįsta pavadinti juos grobikais; antra—tokis Rusijos pareiškimas gali turėti nepergeriausių pasekmių.

Del šitų priežasčių lenkų užsienių ministeris rado reikalą pabrėžti, jog Vilnius pasilieka sykį ant visados jų valstybės sienuose. Esą pasklydę paskalos, jog pradėtos derybos su Lietuva del Vilniaus. Tas, girdi, neteisinga ir jokių derybų negali buti.

Žinoma, ministeriai kitaip negali kalbėti. Priešingai juos paskaitytų bailiais, ypač akyvaizdoj Rusijos. Bet sekant lenkų spaudą gauni įspudžio, kad karo stovis su Lietuva jiems nepigiai kainuoja. Okupuotas kraštas ekonominiai skursta ir šimtas tukstančių žmonių badauja. Pats Vilniaus miestas ne tik nepaaugo per pastaruosius keturiolika metų, bet žymiai nupuolė, apiro ir aptuštėjo. Tuom tarpu kaip Kaunas į tą patį laiką virto modernišku Europos miestu. Ilgainiui visas okupuotas kraštas gali virsti elgetų prieglauda.

HITLERININKAI UŽGNIAUŽĖ VOKIEČIŲ SPAUDĄ.

Nazistų diktatura Vokietijoj sudavė smarkų smugį visai laikraštijai. Pirmuose Hitlerio viešpatavimo metuose apie 350 vokiečių laikraščių patys sustoję eję, ir arti 1000 socialistų ir komunistų spaudos organų liko uždrausti pasirodyti į spaudą. Seniausias vokiečių dienraštis, pradėjęs eiti Karaliaučiuje 1640 metais užmerkė akis. Taipgi ir garsusis Vossische Zeitung, gyvavęs pustrečio šimto metų nustojo lenkęs skaitytojus.

Kitas Berlyno dienraštis Morgenpost, kuris seniau turėjo 700,000 cirkuliaciją, pastaruoju laiku tik 340,0000. Reiškia skaitytojai sumažėjo pusiau. Kitas laikraštis Berliner Tageblatt, plačiai žinomas užsieniuose nupuolė nuo 250,000 iki 70,000. Tiesa, pačių nazistų spauda šiek tiek paaugo, bet jie yra spausdinami valstybės pinigais, kurie ateina per partijos centrus.

Vokietijos žmonės nėra visi nazistai. Tie, kurie savystoviau protauja nenori skaityti vien tik propagandą ir šukavimus, kuriuos laikraščiai yra verčiami spausdinti. Jie perka užsieniuose spausdintus leidinius, nes juose randa daugiau tiesos ir bešališkumo. Del to užsienio laikraščių cirkuliacija žymiai paaugo. Toks pat reiškinys galima pastebėti Rusijoj ir Italijoj: Tik Rusija nieko neįsileidžia iš svetur ir žmonės turi iš prievartos skaityti raudonų diktatorių propagandą.

SĄMOKSLAS PRIEŠ SLA. TVARKĄ IR KONSTITUCIJĄ

Šiame Sandaros num. tilpsta ištraukos iš laiško, kurį išsiuntinėjo SLA. kuopom vienas kandidatų ir tos organizacijos prezidentą. Laiške pažadama, jog "ištikimiems" jam seimo delegatam pragyvenimas Detroite ir kelionei išlaidos bus aprupintos iš kandidato kišeniaus. Atskirose kolonijose yra paženklinti agentai, kurie turės surinkti tuos "rekrutus" ir nugabenti juos. Žinoma, po priežiura ir kontrole į Detroitą.

Tokie skandališki žingsniai yra priešingi SLA. konstitucijai ir dvasiai. Jie priešingi taipgi kiekvienos valstijos statutams, kuriuose sakoma, kad rinkimai ir balsavimai turi buti laisvi, bet nenupirkti už pinigus. Stebėtis reikia, kad kandidatas, kuris pretenduoja į aukštą vietą kaipo konstitucijos saugotojas, pats jau iškalno paniekina ir prasižengia prieš pačią SLA. konstituciją ir tvarką. Papirkimas delegatų reiškia galą laisvai sistemai, nes priėmęs kyšį asmuo nebėra laisvas; nebėra delegatas, bet paprastas samdinys ar politinis baudžiauninkas.

SLA. atsakomingi organai kuogreičiausiai turi atkreipti į tai savo domę ir sustabdyti šią demoralizaciją pirma negu ji išgriaus pačius susivienijimo pamatus.

Bagočius Bando Nusipirkti Sau Dalį SLA. Delegatų

ŽADA JIEM APRUPINTI KELIONĘ IR PRAGYVENIMĄ DETROITE.

Šiomis dienomis į mūsų rankas pateko nepaprastas dokumentas, kuriam panašaus sunku rasti bile vienoj fraternalėj nustebins daugelį SLA. narių, kurie įpratę matyti tik paviršių, bet kurie į vidų nepažvelgia ir mano, jog demagogai demokratų kailiuose vis vien yra demokratai.

Besiartinant SLA rinkimams ir pačiam seimui, taip vadinamoji "pažangiųjų" grupė be sustojimo leido visokių kenksmingų susivienijimui paskalų ir pliatkų, kad vėliau sudrumstame vandenyje pasekmingai žvejoti.

Kuomet po ilgų mėnesių darbo pasirodė, jog tas viskas neatneša pageidaujamų rezultatų ir nariai abejojančiai žiuri į tuos nesąmonių skleidėjus, tuomet karingosios grupės vadai nusprendė pasukti kitu keliu. Jie sumanė papirkti ir importuoti į Detroitą neva delegatų ir su jais laimėti seime.

F. Bagočiaus laiškas į savo leitenantus.

Kad taip planuojama, mes žinojom seniau. Bet sykiu nenorėjom tikėt, kad tas but daroma plačiam maštabe. Tačiau visos abejonės dingo, kuomet perskai tėm vėliausias instrukcijas, rašytas paties F. Bagočiaus savo leitinantams įvairių valstijų S. L. A. kuopoms. Instrukcijose sakoma:

"1. Kad Jusų kuopa jei dar nebalsavo, kad balsuotų už pažangiuosius kandidatus ir kad nė vienas balsas nebut praleistas. Tas reikalinga mums kaipo moralė pergalė seime.

2. Neatbutinai išrinkit tiek delegatų, kiek Jūsų kuopai galima, reiškia pilną kvotą. Pragyvenimo klausimas Detroite bus pilnai aprupintas, o jei su nuvažiavimu turėsite sunkumus, tai praneškite broliui Julius Mickevičius, 3653 So. Halsted Str., Chicago, Ill. ir man, mes kaip nors rasime būdą sutvarkyti jų nuvažiavimą ir pragyvenimą.

3. Tuojaus po balsavimo ir rinikmais praneškite man pasekmes ir delegatų vardus ir adresus ir kokių pažvalgų ar nusistatymų jie yra. Suprantama, stengkities rinkti vien pilnai ištikimus, pažangius asmenis.

4. Duokit nuo kuopos aiškias instrukcijas savo delegatams kad jie seime:

a) Rinkimų laike balsuotų tik tai už balsavimuose daugiausiai balsų gavusius kandidatus, kad tuomi palaikyti demokratybę ir musų organizacijos tradicijas. b) Kad balsuotų už įstatų okmisijos mažumos (Bagočiaus) pagamintą projektą, nes ten yra narių teisės pilnai apsaugotos ir visa konstitucija progresyvėj dvasioj parašyta..."

Štai kelios ištraukos iš F. Bagočiaus įsakymo SLA kuopoms. Jis užtikrina, kad tiems delegatams, kurie už jį balsuos pragyvenimas ir kelionė bus užtikrinta. Toks doleriais ir centais žmonių sąžinės ir pritarimo pirkimas turėtų sukelti protestą tarpe padoresnių organizacijos narių.

Toli už SLA sienų renkami paslapčia pinigai su kurių pagalba but galima pasigrobti organizacinjos vadovybė. Kas tuos pinigus deda? Aišku, kad tie asmenys, kurie vėliau nepasisarmatys atgauti savo depozitus su aukštais nuošimčiais ir "komišenu".

Reiškia, tie delegatai, kurie apart gaunamo iš kuopų atlyginimo, dar norėtų gauti ekstra pinigų išsigėrimui arba cigarams, prašomi užeiti pas p. Bagočiaus nurodytus asmenis, jie viską suteiks. Į Detroitą bus veltui nuvežti ir per savaitę laiko užlaikyti. Atsidėkojant už tą viską, jie nieko kito neturės daryti, kaip tik balsuoti už Bagočių arba jam panašius. Apie žodžio ir balsavimo laisvę čia negali buti nė kalbos: kas šeria, tam ir loja.

Šituos demoralizuojančius susivienijimą žygius neužtenka pasmerkti — juos reiktų tuč tuojau sustabdyti ir visus "promotorius" patraukti atsakomybėn. Juk negalima leisti, kad mūsų fraternalė organizacija ir jos seimai butų verčiami delegatų pirkimo ar pardavimo vieta. Sekant "pažangiųjų" skymus, prieini išvados, jog Pildomos Tarybos vietas jie bando nupirkti kaip kokį daiktą kermošiuje arba licitacijoj.

Tokie nešvarus dalykai nėra toleruojami jokioj fraternalėj organizacijoj, todel juos reiktų prašalinti kuogreičiausiai ir iš SLA.

SLA. Narys.

LIETUVOS VISUOMENĖS LYDERIAI IR AVIATORIAI UŽ SKRIDIMĄ

Lietuvoje yra pasireiškęs ypatingai didelis susidomėjimas antru lietuvių transatlantiniu skridimu iš Amerikos į Lietuvą. Kalba visuomenės vadai, kalba ir aukoja paprasti žmoneliai, ukininkai, maži vaikai, kalba ir aukoja valdininkai ir įvairių Lietuvos įstaigų darbininkai.

Sentimentas antram skridimui plačioje Lietuvos visuomenėje yra prielankus, entuziastiškas. Išjudinta nelaimingai pasibaigusio Dariaus ir Girėno žygio, sujaudinta, toji visuomenė žiuri išsilgusiomis akimis į šio žygio pasisekimą ir laukia momento, kuomet "Lituanicos Antrosios" motoro galingas užėsys pertrauks Kauno padangėse tylą.

Iš Lietuvos gauta gerokai aukų.

Taip, Lietuvos piliečiai aukoja. Štai, "Pienocentro" bendradarbiai pralaužė ledus, prisiųsdami Amerikos Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjungai $79.00; toliau sekė Lietuvos Banko tarnautojai, prisiųsdami $60.00 aukų. Štai vėl šiomis dienomis ALTASS pirmininkui p. Antanui Kartanui atėjo money orderis iš Lietuvos—nuo ko nežinia—bet siekiąs $31.00. Perlaidą pasirašo p. B. Jurgelevičienė. Gavę platesnes žinias apie tą stambią auką, pranešime spaudoje.

Įdomiausias tačiau dalykas štai koks. Lietuvos laikraštis, "Tėvų žemė," kuris eina Kaune ir kurio atsakomingasis redaktorius yra generolas J. Bulota, paskelbė ankietą klausimu "Ką Gali Duoti Lietuvių Tautai Antrasis Transatlantinis „Skridimas?"

Nuomones išreiškė eilė žymių Lietuvos žmonių, kurias žemiau cituojame.

Pirmininkas Lietuvos Aero Klubo, organizacija kuri remia "Lituanicos II" žygį ir žada sukelti prisidėti prie skridimo įvykinimo su 10,000 litų auka, sako:

Mums, lietuviams, naujai sumanytas žygis yra brangus ir kaip akyvas įrodymas, kad musų išeiviuose gludi daug karštos meilės tėvynei Lietuvai, jei vieni jų nebodami jokių sunkumų ryžtasi leistis tokion pavojingon kelionėn, kad tik galėtų aplankyti seną tėvynę ir įpinti jos garbės vainikan dar vieną gražią gėlę, o kiti—savo gausiomis aukomis remia tokius sumanymus.

Prof. Z. Žemaitis.

—::—

Paštų valdybos direktorius.

Musų atgimusi tėvynė, norėdama nepriklausomybę išlaikyti, privalo visose srityse lenktyniuoti su kitomis senomis valstybėmis. Šį dėsnį gerai suprato musų didvyriai—arai a. a. Darius ir Girėnas, pasiryžę perskristi Atlanto okeaną, tik, deja, nepasiekė savo brangios tėvynės. Šiuo savo žygiu juodu paliko musų jaunuomenei testamentą su antspauda iš savo kraujo, skatindami ją prie garbingų ir didelių žygių. Šis testamentas nebutų išpildytas, jei neatsirastų daugiau narsuolių, kurie užbaigtų žuvusių didvyrių kelionę pasiekiant tėvų žemę—Lietuvą.

Inž. Pr. Stanaitis.

—::—

Talentingas aviacijos inžinierius konstruktorius.

Musų tauta gali džiaugtis ir didžiuotis, kad jai nestinga vyrų ir pasiryžimo įvykinti sunkiausius ir pavojingiausius uždavinius. Atvėjyj, jeigu skridimas laimingai pavyktų ir Lietuvos sunus galėtų asmeniškai perduoti mums linkėjimus musų brolių išeivių,—tai butų atliktas didelis žygis tautos dvasiai ir vienybės idėjai pakelti. O jeigu... bet ne, skridimas turi pavykti, nes musų tautai ir, be to, tenka patirti pakankamai skaudžių nelaimių, ir todel tikėkime į šviesesnę ateitį.

Pulk. ltn. inž. Gustainis.

—::—

Draugijos užs. lietuviams remti pirmininkas.

Lietuvių tauta susilauks gražios ir garbingos ateities, jei jos vaikai pasižymės drąsa, pasiryžimu ir ištverme. Šiuos privalumus geriausia mumyse ugdo rinktinių musų tautiečių pavyzdžiai. Dariaus-Girėno žygis, nors ir tragingai pasibaigęs, pakėlė ir sustiprino mumyse pasitikėjimo dvasią. Naujas pasiryžimas musų brolio amerikiečio Janušausko mums jau dabar džiaugsmo sukelia, o jo Atlanto nugalėjimas plieno stiprybės įpils į musų gyslas, laisvojo aro padangės pakels musų dvasią, lietuvio vardas dar skaisčiau žibės ir silpniesiems sustiprins lietuvišką savigarbą. Valio Janušauskas.

R. Skipitis.

—::—

Aviacijos viršininkas.

Vandenyno perlėkimai pastaraisiais laikais virsta nebe sensacija, bet trumpo susidomėjimo reiškiniu, taipgi ir musų tautiečių žygis, pakartuotas Atlanto perlėkimas, prie normalių ir laimingų aplinkybių atliktas, išimties, žinoma, nesudarytų. Ką mums, lietuviams duotų? Duotų progos svetimai spaudai dar kartą paminėti Lietuvos ir lietuvio vardą ir patvirtinti, pasaulio akyse, lietuvio privalumus, padarytus jau pirmųjų Atlanto nugalėtojų lietuvių—pasiryžimą, drąsą, atkaklumą siekiant užsibrėžtą tikslą. Ar verta lėkti?... bet šio klausimo, gaila, anketa neliečia...

DARIAUS MOTINA DĖKOJA LIETUVOS STUDENTAMS

Gavusi iš Vytauto universiteto studentų gražią užuojautą raštu, kap. Dariaus motina Augustina Darienė-Degutienė nesenai pasiuntė to universiteto studentų atstovybei Kaune šio turinio laišką:

"Brangus Lietuvos jaunuoliai, studentai! Malonus ir įspudingas Jūsų sveikinimas suteikė man didelio džiaugsmo. Tas nors iš dalies suramina mane, to kio didelio smugio prislėgtą, netekus brangiausio sūnaus, kuris taip garbingai žuvo Lietuvos garbei. Steponas visada, nuo pat mažumės savo tautą ir Tėvynę Lietuvą, kuriai subrendęs visai pasiaukavo, tarnavo su ginklu rankoje ir pagaliau nugalėjęs Atlantiko vandenyną staiga žuvo jau visai netoli mylimos Tėvynės. Toks laimėjimas ir staigus žuvimas prie pat galutinio tikslo tuo labiau yra man skaudus. Betgi labai malonu, kad kilnusis Lietuvos universiteto jaunimas taip gražiai įvertina Dariaus ir Girėno žygį, mirtį ir užjaučia didvyrio motiną. Tokis reiškinys palengvina mano skausmą del tokios nelaimės, netekus savo rūpintojo-apgynėjo, kuris nuoširdžiai mylėjo savo motiną.

Esu labai sujaudinta ir branginu Jūsų užuojautą-suraminimą senutės. Nuoširdžiai tikiu, kad Lietuvos kilniam jaunimui netruksta tokio patriotiškumo ir lietuvybės dvasios, kokią pareiškė mano sūnus su savo draugu Stasiu Girėnu.

Dėkuoju už tokį atminimą manęs ir linkiu Jums visiems sekmingai išeiti aukštuosius mokslus ir būti naudingais mūsų tautai ir jaunai Lietuvos valstybei.

Ir mes visi, Amerikos lietuviai, gerai suprantame Dariaus-Girėno žygio svarbą, jų aukos didumą — branginkim jų pralietą kraują ir lietuvių garbei pražūdytas jaunas gyvybes! Pajuskime nors dalelę to Dariaus motinos skausmo, kurį ji tebekenčia. Baigkime statyti šiems didvyriams paminklą — nenustokime pusiaukely! Daugiau kaip 5000 dol. fonde užtikrina, kad paminklas tikrai bus pastatytas.

—P. Jurgėla.

BIČIULYSTĖ

Bičiulystė, meilės sesė,
Draugui laimės geidžia;
Taip kaip sau, gerėvę tęsia;
Draugui vargt', neleidžia.

Kol' žmogus laimingas buva,
Bičiulystė auga,
Tik nelaimėn kas pakliuva,
Įkainuoja draugą.

Draugas draugo draugingumą
Jaučia ėsant bėdai...
Neprašytas, gelbės umai,
Rodos'... netikėtai.

Draugo klaidą švelniai taiso,
Bet jo garbę gina;
Praeities ydų nepaiso,
Meile pavaišina.

Draugas draugo laimei veikia,
Kiek tik gali, šelpia;
Nelaimingąjį nepeikia;
Bičiulystę gerbia.

Prakilniausią bičiulystę
Tobulint' neliauja;
Meilę artimo išvytę,
Pat's silpniems tarnauja.

Žmogų kelt į tobulybę,
Garbingiausias darbas.
Motinystėj' ta galybė
Buvo, yr' ir dar bus.

Tylintis. 1934-IV-8.

BENDRADARBIAUKITE "SANDAROJE"

Progress Furniture Co.

Krautuvėje

SIULO VISŲ GERIAUSIŲ IŠDIRBYSČIŲ

Ploviklas

MAŽIAUSIOMIS KAINOMIS MIESTE

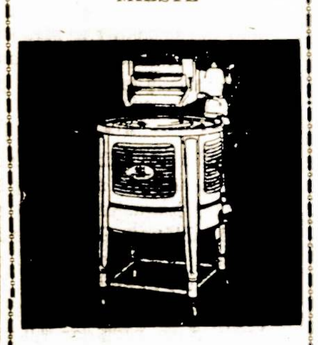

THOR po $28.50
BEE VAC po $32.50
WESTINGHOUSE $49.50
MAYTAG $69.50
A B C PLOVYKLOS $49.50
APEX po $39.50

Parduodame ant labai lengvų išmokėjimų.

Imame senas plovyklas ir duodame didelę nuolaidą.

PROGRESS FURNITURE Co

3222-26 So. Halsted St

Vedėjai: **J. Kalėdinskas**
J. Romanas

Leidžiame gražius radio programus kas nedėlią, 11-tą val. prieš piet iš stoties WGES, 1360 kilocycles.

DIDYSIS KARAS! To karo baisybės ir amerikonų kariavimas su vokiečiais atvaizduota apysakoje

"DIEVE, PASIGAILĖK MUSŲ!"
(God, Have Mercy on Us!)

Amerikoje laimėjo 1-ją premiją. 400 pusl. su gražiais tvirtais apdarais. Už $1.25 (su persiuntimu $1.35) galima gauti:

"SANDARA"

814 West 33rd Street Chicago, Ill.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Sveikatos Skyrius

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiuri
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija.

Vaikų Kadukas

Rašo DR. A. L. YUŠKA,
Gydytojas ir Chirurgas
Chicago, Ill.

Vaikui susirgus pasirodo kokie nors ženklai: k. t., svaigimas galvos, pakilimas karščio, širdies plakimas, kai kurių sanarių skaudėjimas, vėmimas, o, retkarčiais, kada smarkesnė liga veikia ant nervų, tai konvulsacija arba akdukas. Tuos įvairius apsireiškimus mes vadiname simptomais. Čionai aš kalbėsiu apie vieną svarbiausį simptomą, t. y. vaikų konvulsaciją arba kaduką. u

Kaduko traukimas pats per save nėra liga, o tik parodo mums, kad ligonio nervai yra smarkiai suerzinti kokios nors ligos perais, prieš kuriuos negali atsilaikyti, nes jaunų vaikučių nervai yra opūs ir lengvai pasiduoda visokioms ligoms.

Delto bile kokis smarkus kutenimas nervų galūnių pasiekia nugarkaulio ir galvos smegenis, o iš ten, kitais dirksniais, pasiekia skirtingus raumenis, ir pasirodo kaduko pirmieji ženklai. Vaikas būna neramus, iš miego pašoksta, dreba, kojų ir rankų raumenys trukčioja. Veidas pabala, tąso vemti, blakstienas ir lūpas į šalis sukinėja, galvą augštyn perverčia, ant lūpų pasirodo baltos putos, visas kunas pamėlynuoja, sustirsta, vaikas lieka be sąmonės. Tokis traukimas tęsiasi maždaug 5 minutas. Vėliau ta pati veikmė gali atsikartoti ir tt. Kaduku serga kūdikiai ir didesni vaikai net iki 5 metų ir senesni.

Priežaščių, nuo kurių vaikai suserga, yra daug. Kaikurie vaikai turi silpnus nervus iš prigimimo. Jei vienas iš tėvų yra sirgęs reumatizmu, džiova, limpančiomis ligomis, arba kurie yra pavartoję daug tvirtų gėrimų, tos ligos gali pereiti ant jų ainių arba gentkarčių. Vaikai paliegę suminkštėjimu kaulų (rikets) ar kitokiomis ligomis, greitai pasiduoda traukimui. Taipgi netiesioginiai kokiu nors būdų suerzinti nervai, k. t. pilnai nesugromuliuotas valgis, kirminai žarnose, nešvarumas šlapinimo organų, nosyse adenoidai, dygimas ar gedimas dantų, išgąstis, nuovargis ir skausmai kur nors sanariuose. Tiesioginiai nuodai, limpančios, staigios ligos, k. t., nugarkaulio ir smegenų uždegimas, šakrlatina, tymai arba jadra ir plaučių uždegimas ir tt.

Aišku visiems, jogei konvulsacija yra pavojingas simptomas. Ar susirgęs vaikas išgys ar mirs, priklauso nuo to, koki prie žastis pagamina traukimą. Tik atsargiai ir nuodugniai su laboratorijos priemonėmis išegzami navus ligonį gydytojas gali spręsti jo padėtį.

Patarimai motinoms: Ant laimės, susirgimai kaduku nėra jau taip dažnūs, bet kada suserga, tai labai greitai ir smarkiai. Nėra kada mąstyti, užtat motina vaiką pagriebusi purto, krato ir trauko, lig norėdama perviršyti aną konvulsacijos traukimą. Tokia pagelba yra visai klaidinga ir pavojinga.

Vaikas jau taip perdaug kratomas ligos; jo nervai įtempti. Mažiausis triukšmas, šūkavimas ar baladojimos yra kenksminga. Delto, reikia vaiką apitamsiam kambary ramiai paguldyti ir daboti. Į burną nepilti jokių gyduolių, nes ligonis būdamas be sąmonės, gali įtraukti į plaučius ir užtrokšti. Reikia pataisyti vieną kvortą šilto vandens, įdėti mažą šaukštuką valgomos druskos ir išplauti vidurius. Paskiau greitai priruošti vaną iš šilto vandens, į kurį galima įdėti šaukštą garstyčių ir palengva įdėti ligonį į šitokią vaną. Kada vaikas pradeda sušilti, ant galvos dėti šiltas skaras, kad neužkaistų smegenys. Kada traukimas aprimsta, įvynioti į šlapią, šiltą drobulę ir ramiai paguldyti. Tokią pirmą pagelbą suteikus, kreiptis gydyto patarimo.

Apsaugojimo patarimai, kad vaikai nesusirgtų. Mažumoje vaikai suserga nuo staigių, užkrečiamųjų ligų. Tokiuose atsitikimuose motinos negali pagelbėti. Bet daugumoje vaikai serga dėl nesuvirškinto valgio, kuris pūva viduriuose ir nuodija jaunus, ir silpnus kudikio nervus. Taigi, prieš einant gulti vaikui neduoti sunkių valgių, k. t. mėsos, kopustų, raugintų agurkų, saldainių ir tt.

Vaikų maistas turi būti sutaisytas iš pieno, kiaušinių, daržovių ir vaisių. Valgydinti nedažniau kaip 3 val. ir daboti, kad neužkietėtų viduriai. Vaikams yra nesveika vėlai eiti gulti, jie turėtų pakankamai miegoti. Bendrai, reikia pavartoti paprastą supratimo sensą. Tai pagelbės išvengti kaduko ir daug visoikų kitų ligų.

Lawrence, Mass.

SLA susirinkime kilo klausimas kaslink Pittsburgh'o universitete įrengimo lietuvių kambario ir kaslink Vilniaus Vadavimo. Tai apkalbėjus, pasirodė, kad kuopa negali aukoti, nes kuopos iždas beveik tuščias. Tada gerb. kun. M. Valatka pasiulė sumanymą, kad suradus kitą būdą sukėlimui kiek nors akpitalo. Jis pasiulė išrinkti komisiją, kad toji okmisija išgalvotų planą, kas ir tapo padaryta, t. y. išrinkta komisija, į kurią įėjo kun. M. Valatka ir K. Vidynas, ir kurie tam tikslui, kovo 25 d., Tautiškos parapijos svet. surengė prakalbas. Vakaro vedėju buvo K. Vidunas, kuris paaiškinęs apie Pittsburgh'o univ. kambario įrengimą ir Vilniaus Vadavimą, pirmiausiai perstatė kalbėti kun. M. Valatką, kuris turi labai gerą iškalbą ir, rodos, kad žmogus turėtų ir geležinę širdį, tai ir ta suminkštėtų. Jis aiškiai nupiešė kambario reikalingumą ir jo reikšmę lietuviams ir raginо lietuvius paremti šį pittsburgiečių lietuvių darbą. Po jo kalbos buvo tam tikslui renkamos aukos, kurių tapo surinkta virš 30 dol. Žinoma, jis pats pirmas paklojo porą dolerinių, o tuomet ji pasekė ir kiti. Nors čia reikėtų paduoti ir vardus aukavusių, bet kadangi šis darbas dar nėra baigtas, tai reikės palaukti, kol bus užbaigtas, nes dar tam tikslui prisieis pažebravoti po vietos biznierius, nes Lawrence lietuviai biznieriai visuomet paremia labdaringus darbus.

Toliaus sekė antra dalis prakalbų, tai yra Vilniaus Vadavimo reikale, arba kaip pagelbėti badaujantiems broliams vilniečiams.

Dabar kalba kun. Vilimavičius, kuris labai gražiai pakalbė jo apie Lietuvos istoriją ir raginо visus lietuvius laikytis vienybėje, nes, sako, kad vienybėje yra ir galybė. Toliau tapo pakviesta viešnia ponia J. Tumavičienė, iš Jamaica Plain, Mass., kuri įdomiai papasakojo apie Varėnos kraštą, nes kai ji lankėsi pereitais metais Lietuvoje, tai jai teko aplankyti ir tą apielinkę, kuri randasi prie pat rubežiaus. Jai teko matyti lenkų darbai. Kuomet ji piešė tuos vaizdus, tai matėsi, kad nekurios moterys net šluostėsi ašaras.

Toliau kalbėjo kun. Valatka, kuris labai plačiai apibėgo vilniečių gyvenimą ir, kaipo jis pats vilnietis, tai jam sekės gerai ir kalbėti. Jis plačiai palietė tolimą praeitį, prašė susirinkusius dėtis prie vilniečių gelbėjimo darbo. Tačiaus, kadangi jau buvo kolektuota pinigai kitam tikslui, tai pastarąjam reikalui jau nebuvo galimybės rinkti aukas. Bet tam reikalui tapo sutvertas komitetas, į kurį įėjo sekančios ypatos: kun. M. Valatka, K. Vidunas, J. Pesliakas, M. Kirmila ir P. Baumila., kuri bandys surasti kokį būdą prigelbėti vilniečiams šioje jų taip vargingoje valandoje.

—P. Baumila.

Binghamton, N. Y.

Iš SLA 50 kp. susirinkimo.

SLA 50 kp. susirinkimas, atvirutėms šauktas, įvyko balandžio 3 d., š. m., Lietuvių žemutinėj svet., kuriam tapo išrinkta delegatais į sekantį SLA. seimą — J. M. Bučinskas ir A. Varkulis. Taipgi buvo balsuojama SLA Pildoma Taryba ir štai balsavimų daviniai:

Ant prezidento: F. J. Bagočius — 23 bal.; X. Strumskis—32; J. Gataveckas — 9 bal.

Ant vice-pirm.: A. Mikalauskas — 33; A. S. Trečiokas —10; J. Mažukna — 20 bal.

Ant sekretoriaus: M. J. Vinikas — 44; J. Miliauskas — 4; M. A. Raginskas — 14 bal.

Ant iždininko: K. P. Gugis — 24; J. S. Lopatto — 24; P. Mažeika — 14 bal.

Ant iždo globėjų: S. Mockus — 26; J. Januškevičius — 18; J. Šlikas — 7; J. Bučinskas, 54; B. Žolynas — 3; E. Mikužiutė — 14 bal.

Ant Dr. kvotėjo: Dr. J. Staneslow — 39; Dr. I. B. Bronušas — 16 ir Dr. A. L. Graičunas — 7 balsus.

—A. Lepa.

ĮRADIJUOTAS VITAMINŲ D PIENAS.

Gydytojai, viešos sveikatos ir labdarių darbuotojai su džiaugsmu priima žinią, pasirodžius labai svarbiam išsivystymui maitinimo mokslo — sustabdymas kaulų suminkštėjimo kūdikiuose per įradijuotą pieną.

Mokslininkai sako, kad kaulų suminkštėjimas kokioj norint formoj yra vienas iš paprasčiausių pasirodymų maitinimo nevienodume, ir, kudikių šiauriniuose kraštuose yra paliesti. Daugelyje atsitikimų priveda prie išlenktų kojų, "knock kness", "karvelio krūtinės", išpūstų kaktų ir tt., sukuriom ligom susipažįstame.

1924 metais, kai Dr. Harry Steenbock, Wisconsin ir kiti išrado, kad maistą galima įžibinti ultra-violet spinduliais; buvo pradėta pažanga į viešą sveikatą, kad buvo galima įžibinti pieną, žmogaus svarbiausią maistą ir priduotoją kalciumo ir fosforo dantims ir kaulų augimui, mirties varbas suskambėjo kaulų suminkštėjimo ligai.

A. A. Dr. Hess, kalbėdamas į International Pediatric kongresą 1930 m. ženklino reikalą Vitamin D, sakydamas: "Taip vadinamas antirachitic vitamin — (Vitamin D) arba maitinanti dalis atsiranda labai apribotai mūsų maiste. Tiktai kiaušiniai ir žuvys turi užtektinai šio svarbaus faktoriaus, kad skaityti juos. Sviestas turi mainančiai, bet mažai, taip pat karvės pienas ir motinos pienas; žalėsiai visai neturi. Kada laikome mintyje, kad kūdikių kaulai suminkštėja kol dar niekados nevalgę kiaušinių ar žuvies, matome, kad dietiniu žvilgsniu, kudikio maiste visai nėra anti-rachitic valgių". Įžiebintą vitamin D pieną galima dabar gauti kasdien pristatytą iš Wieland Dairy Company. —Skelb.

ATENTATAS BERLYNE

Spėjama, atentatas buvęs prieš Geringą

Berlynas.—Kovo mėn. buvo padarytas bombinis atentatas prieš Berlyno kinematografo "Capitol" savininką Oliverą. Atentatas buvo padarytas priešais prūsų vidaus reikalų ministerijos būstinę, Unter den Linden. Kapitolyje buvo demonstruojama neseniai uždrausta filma "Kotryna Didžioji". Oliver važiavo ta gatve Branderburgo vartų link, kada staiga su dideliu trenksmu sprogo bomba. Sprogimu buvo sutriuškintas automobilius ir sužeistas šoferis, bet Oliveras pats pasiliko nepaliestas. Kadangi atentatas nebuvo tuoj ištirtas, tai Berlyne pasklido gandų, jog atentatas buvo padarytas prieš prūsų ministerį pirmininką Geringą. Tuos gandus, kaip atordė, patvirtino faktas, kad sprogimas įvyko pirešais vidaus reikalų ministerijos būstinę.

Atentatas sukėlė Berlyno gyventojų tarpe didelį susijaudinimą. Oficialiai pranešama, kad policija už pasikesintojų suradimą paskyrė net 5,000 markių atlyginimo.

"SKAISTYBĖS JUOSTA"

Nesenai Paryžiaus teisme buvo svarstoma skundas pilietės Litjer, kurią vyras privertė nešioti "skaistybės juostą". Žmona jau seniai susitaikė su vyru ir todėl prašė teisėją numarinti bylą.

Liudininku buvo ortopedistas Monne, kuriam savo laiku buvo užsakyta "skaistybės juostą'. Jis parodė, kad užsakyti juostą į jo dirbtuvę atėjo vyras ir žmona abudu.

Monne pareiškęs, kad tokių juostų neturįs, bet galįs padaryti.

Vyras ir žmona sutiko. Abudu jie atėjo juostos atsiimti. Ponia Litjer užsidėjo ją. Juosta tiko ir ji nenusiėmė.

— Ji man nekliudo — tarė ji vyrui. Paskui padavė jam "skaistybės juostos" raktą ir pridurė:

— Tik jo nepamesk, nes bus blogai.

Teismas nuteisė pavydulingą vyrą 8 paromis arešto.

REIKALAUJA 10 BILIONŲ DOLERIŲ VIEŠIEMS DARBAMS

Senatorius iš Wisconsino Robert La Follette įnešė bilių reikalaujantį skirti 10 bilionų dolerių įvairiems darbams: tęsti kelius, statyti naujus triobesius, tiltus ir pan.

Tie pinigai numatomi sukelti išleidžiant "prosperity" paskolos bonus.

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Iš New Yorko
į KLAIPĖDĄ
Per Gothenburgą

GREITA KELIONĖ
į LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ

TIESIOGINĖ EKSKURSIJA

Rengiama
Liet. L. A. Sąj. Amerikoje
Modernišku baltu motorlaiviu
"GRIPSHOLM"

Išplaukia iš New Yorko
Gegužės (May) 28 d., 1934 m.
TIESIOG Į KLAIPĖDĄ
Be Persėdimo

Kiki Išplaukimai:

M. L. GRIPSHOLM, balandžio 21
M. L. KUNGSHOLM, gegužės 7
S. S. DROTTINGHOLM, gegužės 18
M. L. KUNGSHOLM, birželio 4

Norį kartu keliauti kreipkitės į LLASA narį, arba į bet kurį autorizuotą agentą.

SWEDISH AMERICAN LINE
181 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

Gaso Šiluma

visokiems biznio tikslams

Nepilnas sąrašas biznių, kurie gali pasinaudoti naujomis žemomis gaso šilumos kainomis:

Grosernės	Čeverykų Kraut.	Karčemos
Vaistinės	Suknių Kraut.	Daktarų Ofisai
Geležinės	Barzdaskutyklos	Dirbtuvių Ofisai
Elektrikinės	Valgyklos	Dirbtuvės
Cigarų Kraut.	Kvietkinės	Sandėliai
Saldainines	Duonkepyklos	Teatrai

GASO ŠILUMA surevoliucionizavo šildymo budus tukstančiuose komercinių ir industrinių įstaigų Chiacgoj per praėjusius kelis mėnesius. Gaso kaina šildymui yra tik pusę tiek kiek buvo 1930-31 šildymo sezone. Gaso šiluma sumažina kuro išaikvojimą, sutaupo darbą, sumažina išlaidas ir padidina pelną daugeliu stebėtinų kelių.

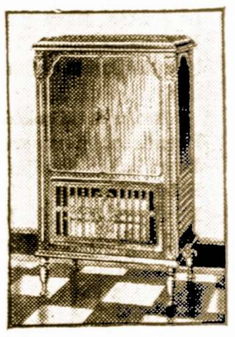

Vaikščiojantis gaso oro sildytuvai sutaupo laiką ir pinigus krautuvėse, ofisuose ir mažuose nammuose. Nereikia daboti pečių, nešti pelenus, dulkes ir nešvarumus.

Pavyzdžiui krautuvėse, gaso šiluma labiau patinka kostumeriams, pritraukia juos į tą krautuvę, kuri yra švaresnė, geriau apšildyta. Nereikia nustoti biznio, nes krautuvininkui arba jo pagelbininkui nereikia eiti į sklepą kurti ugnį.

Mes pasiulome keletą rušių gaso šilumos įrengimų—tokią rušį, kuri tinka bile kokiam reikalui. Jusų paties ir jusų kostumerių patogumui jus turėtumėt ištirt gaso šilumą. Mes su mielu noru atsiųsim šildymo inžinierių apžiurėt jusų įstaigą ir nurodyti tokią šilumos rušį, kuri butų jums tinkamiausia. Pašaukite Wabash 6000.

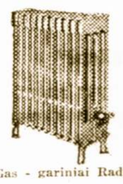

Gas - gariniai Radiatoriai yra plačiai naudojami profesionalų ofisuose, krautuvėse arba pagelbiniam apšildymui.

Gasiniai atskiri šildytojai yra ideališki krautuvėmms, sandėliams ir daugeliui kitų komercinių įstaigų. Įsigykit teigiamą šilto oro cirkuliaciją.

THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY
122 South Michigan Avenue

KONCERTAS

Nedėlioj Balandžio 22 d.,

Chicagos Lietuvių Auditorijoj

3133 So. Halsted Street Chicago, Illinios

Pradžia 7:00 Val. Vakare.

DAINUOS GERIAUSI PROFESIONALAI DAININININKAI - ARTISTAI IR DALYVAUJA JAUNOSIOS BIRUTĖS ŠOKĖJŲ GRUPĖ VADOVAUJANT A. ANDREJEVUI.

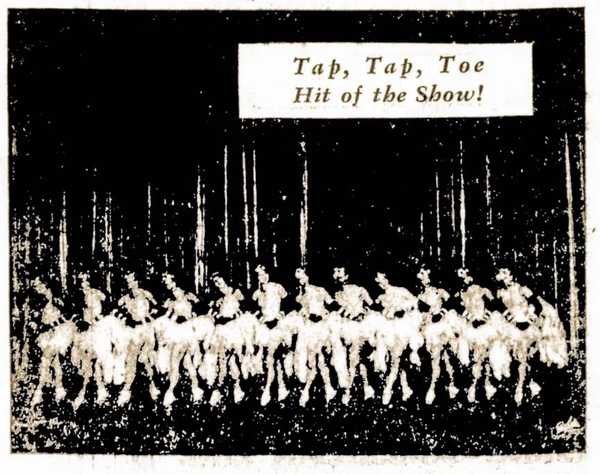

Andrejevo Šokėjų Grupė.

ŠOKIAI

PO KONCERTO BUS PUIKUS ŠOKIAI KURIEMS GRIEŽS PUIKI ORCHESTRA.

GERBIAMIEJI:

VISOS MOKYKLOS TURI SAVUS KONCERTUS. TAIGI ŠI MOKYKLA IRGI DUOS TOKĮ KONCERTĄ KOKIO MĖS ILGAI NEUŽMIRSIM, NES ČIA MES PAMATYSIM SAVO JAUNUOSIUS TALENTUS PILNAME GRAŽUME. TAIGI VISI DALYVAUKIME!

Chicagoje

EGLĖ, ŽALČIŲ KARALIENĖ SCENOJE

Birutė atliko didelį darbą pastatydama šią operą; Tinkamai pagerbė jos autorių ..komp. Miką Petrauską.

Pereitą sekmadienį, Chicagos Lietuvių Auditorijoj, vietos dailės draugija "Birutė," paminėjimui 60 metų sukaktuvių ir pagerbimiu komp. Miko Petrausko kaipo šios draugijos tvėrėjo ir muzikos tėvo, pastatė jojo didžiausį kurinį—operą "Eglę, Žalčių Karalienę." Štai jos dalyviai ir kuom nors prisidėjusieji prie jos pastatymo:

Žaltys, žalčių karalius, vandenų dievaitis—Antanas Kaminskas; Gulbė-Dievaitis, žalčio prietelius — Antanas Stelmokas; Vaidevutis, ukininkas—Dr. K. Kliauga; Audronė, jo pati—Bronė Tverijonaitė; Rustulis, jų sunus—Antanas Gedvilas (debiutas); Vainys, antras sunus—Danielius Kezes.

Dukterys: Auskė—Vanda Micevičiutė; Gražutė—Helena Vespenderaitė; Eglė—Julija Gapšienė; Žalčio ir Eglės Vaikai: Kernius—Fanny Stradomskaitė, Mildė—Betty Stradomskaitė; Rimonas, vaidyla—Juozas Kemešis; Baniutė, vaidelytė—Vera Stradomskaitė; Gegutė, Dievas Akapirmas, Kaimynai, Kaiminkos, Chorai Dvasių—BIRUTĖS CHORAS.

Šokėjos: Mildred Butkus, Mary Kudulis, Genevieve Vespender, Adeline Gedvilas, Bern Maller, Aldona Bitaut, Antoinette Kairis, Anna Ralis, Stella Petkunas, Aldona Rumchaks, Natalie Jaskas, Mary Barnett, Agnes Barnett, Aldona Vaishville, Sally Aleksiunas, Albina Aleksiunas.

Muzikalis direktorius—Jonas Byanskas; Režisorius—Kleofas Jurgelionis; Šokėjas prirengė—Helen Wienecki; Scenerijas — M. J. Šileikis, P. Kačerauskas, B. Liudkevičius; Žalčio kostiumą padirbo—H. Pavilonis.

Reiškia šie virš išvardinti asmenys ir Birutės nariai išnešė šį taip sunkų ir didelės vertės lietuvių istorijoj darbą ir prieš juos tenka nulenkti galvą ir, varde, lietuvybės ištarti didelį ir nuoširdų ačiū. Tačiaus tuom negalima pasitenkinti ir tenka plačiau pakalbėti apie šį taip didelį įvykį.

"Eglė Žalčių Karalienė"

Ši opera tapo pastatyta antru kartu—1924 m., statė Bostono Gabija, dabar "Birutė"; abi jos yra įsteigtos komp M. Petrausko ir tik jos ir pajėgė jojo didžiausį kurinį pateikti publikai. Opera yra net šešių aktų ir ima apie tris valandas ją perstatyti. Mintis yra paremta ant lietuviškų mitaloginių pasakų. Nors butų neprošalį perbėgti pačią mintį, bet vietos stoka neleidžia tą padaryti. Muzika yra graži ypač chorui yra keletas vietų gan gražių ir birutiečiai jas išpildė puikiai. Nors jau praėjo kelios dienos po perstatymo, bet vis dar stovi akyse tas gražus vaizdas ir girdisi tos puikios melodijos, kaip tai: "Linksma pavasarėlį, linksmą pavasarėlį," arba "Po gojalį vaikštinėjau" ir t.t. Eglėje telpa ir keletas arijų ir baletas. Žodžiu sakant, kurinys, kuo, mes lietuviai, galim ne tik pasidžiaugti bei pasigėrėti, bet ir pasididžiuoti ir drąsiai jį parodyti pasauliui. Gi birutiečių buvo atliktas didelis darbas ir butų gerai, kad šią operą jie dar nors sykį pakartotų. Bet apie to pakartojimo reikalingumą pakalbėsime kitą kartą. Dabar eikime prie paties perstatymo.

Abelnas Pasisekimas

Nors nekurios vietos išėjo kiek silpnokos, bet kitos išėjo visai gerai. Ypatingai buvo labai gera Eglė—ponia J. Gapšienė. Ji tai ir nusinešė visus liaurus. Ji dainavo ir lošė labai gerai per visą operą ir klausytojus bei žiurėtojus stačiai nustebino savo talentu. Bravo, Julia!

Sekantis svarbiausias dalyvis buvo—žaltys, kurio rolė vaidino p. Kaminskas. Pirmame akte jis pasirodė kiek nedrąsus, bet kituose veiksmuose jis buvo visai geras. Ypatingai gerai pasirodė ketvirtame akte—Ežero dugne.

Trečia iš eilės buvo Boniutė—p-lė Vera Stradomskaitė. Tai buvo tikra deivė—dainavo ir lošė gerai. Jos išvaizda ir balsas pilnai atitiko tai rolei.

Ketvirtas—Gulbė Dievaitis—p. A. Stelmokas. Jojo kostiumas buvo įdomus ir dainavo neblogai. Gerai dainavo ir Gražutė, H. Vespenderaitė ir Auskė—p-lė Vanda Micevičiutė. Kiti, kaip tai Dr. K. Kilauga, Gedvilas, Kezas, Kemešis atliko savo užduotis pusėtinai, ypač gerai lošė ir dainavo Audronė, p-lė Tverijonaitė, tik kaip kurie buvo netinkamai apgrimiruoti, jų tarpe ir p-lė Tverijonaitė.

Choras ypač merginų, turint omenyje, kad tas viskas buvo daroma taip skubotai, atliko labai berai. Tiesa, butų išėję geriau, jeigu butų buvę daugiau sustiprinti vyrų balsai.

Baletas.

Kada ši opera buvo pastatyta Bostone, tai 95 nuoš. žmonių likosi labiausiai patenkintais baletu. Po perstatymo daugiausia žmonės kalbėjo vien apie baletą. Laikraščiai (pavyzdžiui Keleivis) aprašydami šios operos perstatymą akcentavo ant baleto. Girdi, jeigu ne baletas ši opera neturėtų pasisekimo. Gi šiuomi tarpu mums neteko gėrėtis šiuo gražium ir originaliu šokių baletu. Tiesa, šokėjos atliko savo užduotį gerai, tik gaila, kad jojo figuros skyrėsi nuo paties autoriaus sumokyto baleto, kaip skiriasi diena nuo nakties. Tik labai gaila, kad skirtumas pakrypo glogojon pusėn. Bet čia kaltė ne šokėjų, o režisieriaus, kuriuomi buvo ponas K. Jurgelionis. Aš neturiu nieko prieš ponę Jurgelionį, kaipo ypatą ir kaipo režisorių, bet aš negaliu įsivaizduoti, kaip jis drįso taip savaliauti ir darkyti, netik patį šokį, bet ir visą aktą. Taip pasielgti kokiam ignorantui šioje srityje, bet tas neleistina ponui Jurgelioniui. Pilnai tikiu, kad jis pats dabar gailisi ir jeigu tektu Birutei šią operą pakartoti, jis atitaisytų padarytą klaidą.

Čia teko kalbėti apie dalyvius, bet užmirštas svarbiausias asmuo—ponas Jonas Byanskas. Šis žmogus užsitarnauja dideliausios pagarbos. Į tokį trumpą laiką prirengti tokį didelį muzikos kurinį, reikalinga buvo geležinio žmogaus ir gero muziko. Man teko dalyvauti šios operos pirmame perstatyme ir gerai žinau kiek tai buvo darbo. Jeigu p. Byanskas tai sugebėjo padaryti, aš lenkiu prieš jį galvą, jam gyvam esančiam, ir linkiu sekmingai toliau darbuotis su Birute.

Beje daug kredito musų dailininkams, kurie teikėsi pagaminti dekoracijas. Tai buvo tikras palocius ežero dugne.

Dar viena ypata, kuri labai prisidėjo prirengime šios operos, bet apie jos darbą niekas neprisiminė nei programoj nei kitur, tai ponia Nora Gugis. Tiek darbo padėti gali ypata didelio pasišventimo ir prisirišimo prie draugijos ir muzikos.

Na, o kaip su p. Sarpalium, kuris per dienas ir naktis rašė orchestraciją? Ar jis nėra vertas pagarbos. Žinoma, kad vertas.

Taigi baigdamas savo rašinį, atsiprašau jei kam nepatiks ir prašau Birutę dar kartą pakartoti Eglę!

—Muzikų Matas.

SANDAROS 101 MOTERŲ KUOPOS DRAUGIŠKI PIETŪS

Neseniai susitvėrusi Sandaros 101 moterų kuopa smarkiai veikia. Ji surengė Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimą. Vėliaus surengė jauniesiems birutiečiams ir jų tėvams gražią puotą, neimdamos jokios įžangos. Dabar jos ruošia taip vadinamus, pietus, trečiadieny, balandžio 18 dieną, 12 val. dieną, Windermere viešbutyje, 1642 E. 56th St. Šie pietųs ruošiami tikslu priėmimui naujų narių ir platesniam pasipažinimui savo tarpe.

Sandariečiai džiaugiasi susilaukę gražaus burio naujų darbuotojų ir linki geriausių pasekmių. Šios Moterų kuopos atsiradimas yra dideliu pliusu Sandaros organizacijai. Sandara paaugo ne vien kiekybe, bet kokybe, nes prie jos dedasi Chicagos inteligentiškoji moterų ir merginų dalis. Taigi tokia kuopa daug žada netik organizacijai, bet abelnai lietuvių išeivijai ir pačiai lietuvybei. Šios kuopos buvo pirmas viešas parengimas—Lietuvos Nepr. 16 metų sukaktuvių paminėjimas, kuris įvyko gražiajam Chicagos miesto triobesyje—Medinah Club.

Taigi, moterys ir merginos, gavusios pakvietimą į šiuos PIETUS, malonėkite atsilankyti ir susipažinti su šiomis gražiomis poniomis ir panelėmis. Taipgi, jeigu kurios ir negautų pakvietimo, o norėtų dalyvauti—prašoma.

—Girdėjęs.

BUNCO PARTY.

Jaunosios Birutės, Bridgeporto skyrius rengia bunco party, gegužės 5 d., 8 val. vakare, Sandaros svet., 814 W. 33rd St.. Bus gražių dovanų del laimėjimo ir kitokių įdomybių.

Šiuomi Jaunoji Birutė kviečia visus, kurie tik įvertina jos darbuotę, o ir visus norinčius laimėti dovanas ir praleisti keletą valandų linksmai, — atvykite į Bunco Party. Įžanga tik 25c.

J. G.

PP. DIGRIAI SUSILAUKĖ SUNAUS

Balandžio 12 dieną ponų Digrių namus aplankė garnys, palikdamas jiems gražų sunelį. Viskas geroje tvarkoje—motina sveikta ir sunelis auga. Tėvas pilnai patenkintas įvykiu.

—Draugas.

LIETUVIŲ GOLFININKŲ SĄJUNGOS SUSIRINKIMAS

Įvyksta sekantį pirmadienį, Bal. 16 dieną Sandaros svet.

Lietuviai golfininkai jau sujudo, kuomet pavasario saulutė pradėjo linksmai glamonėti visą gamtą. Tas paakstino ir Lietuvių Golf. Sąjungą šaukti savo susirinkimą, kuris įvyks sekantį pirmadienį, Balandžio 16 d., 9-tą val. vak., Sandaros svetainėje, 814 W. 33rd Street.

Visi Sąjungos nariai ir tie, kurie norėtų prisirašyti—kviečiami atsilankyti. Šiame susirinkime, apart kitų reikalų, bus apkalbama kuris patogesnis ir prieinamesnis golf-linkas businčio sezono lošimams. Taigi, visi nariai ir interesantai atsilankykite paskirtu laiku.

Dr. G. I. Blozis,
Sekretorius.

:: BRIDGEPORTAS :: :: "LITUANICAI II" ::

Bridgeporto ALTASS skyrius rengia puikią pramogą naudai "Lituanica II-os skridimui Kaunan. Pramoga susidės iš keturių dalių sekančiai:

1. Lietuvos Benas sugros keletą puikių koncertinių dalykų.
2. Linksma ir labai juokinga komedija, "AUDRA GIEDROJE," sulošė musų įžymųs artistai: ponios Nora Gugienė, Petronelė Millerienė, Josephine Gulbinienė, Eufrozina Mikužaitė; ir ponai: B. Vaitekunas, J. Kemešis, K. Lutkus, A. Rutkauskas, Jr., ir J. Stasiunas.
3. Klesiški šokiai, panelės: Sally ir Albina Aleksiunas, Eileen Masalskis ir Eugenia Misčikaitė.
4. Koncertas "Vyčių" Choro, vadovaujant p. Sauriui.

Visi dalyviai yra senai pasižymėję scenoje ir suteiks didelį malonumą svečiams.

Pramoga įvyks Penktadieny, Balandžio 20, 1934, Lietuvių Auditorium, 3133 So. Halsted St., pradžia 7 val. vakare. Įžanga tik 35 centai ypatai.

Pasitikima, kad visi bridgeportiečiai ir kiti chicagiečiai atsilankys į šitą šaunią pramogą, ir praleisdami vakarą labai mabai maloniai parems šitą puikų ir prakilnų sumanymą.

Dariaus-Girėno žygis turi but užbaigtas. Juozas James-Janušauskas turi nuskristi Kaunan, ir pasveikint atgimusią Lietuvą vardan visų Amerikos lietuvių.

Ne visiems yra paranku dėti stambesnes aukas skridimo tikslui, tad ALTASS Bridgeporto skyrius teikia kiekvienam lietuviui ir lietuvei progą paremti šitą sumanymą atsilankant į šią puikią pramogą.

Bilietus pramogai galima bus gauti pas narius Bridgeporto skyriaus, ir redakcijose: "Naujienų, 1739 So. Halsted St.; "Draugo," 2334 So. Oakley Avenue; "Sandaros," 814 W. 33rd St. Nusipirkite bilietus iš kalno, kad nereiktų prie langelio grustis.

J. J. Hertmanavičius,
814 W. 33rd St.

The ELGIN

Pradedant Gegužio 1 dieną galėsite valgyti ir šokti—

THE ELGIN UŽEIGOJ

Gros **Vincent Nieds** orchestra nuo 6 val. p. p. iki uždarymo.

6100 Archer Ave., Argo.

DIDELĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Rengia ir prižiuri
Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Amerikoje

Populiariu Kabininiu Garlaiviu

"STUTTGART"

Išplauks iš New Yorko
LIEPOS 12 d., 1934 m.,
tiesiai be persėdimo į Klaipėdą

TREČIOS KLESOS KAINOS:

Iš New Yorko į Klaipėdą ..... $ 97.50
Į abi pusi — į Klaipėdą ir atgal $167.00
Pridedant Jung. Valst. Taksus

Del informacijų kreipkitės į:

COSMOPOLITAN TRAVEL SERVICE
Prop. J. AMBRAZIEJUS
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. TREČIOKAS
197 Adams St., Newark, N. J.

JOHN SEKYS
433 Park St., Hartford, Conn.

VIENYBE TRAVEL BUREAU
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

G. A. KYBA
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

ATLANTIC TRAVEL SERVICE
K. SIDABRAS, *Prop.*
342 W. B'way, So. Boston, Mass.

PETER BARTKEVICIUS
678 N. Main St., Montello, Mass.

MR. PAUL MOLIS
1730—24th St., Detroit, Mich.

LITHUANIAN NEWS PUB. CO.
NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

OHIO LITHUANIAN PUBLISHING CO. DIRVA
K. S. KARPIUS
6820 Superior Ave., Cleveland, O.

MR. C. J. WOSHNER
2013 Carson St., Pittsburgh, Pa.

MR. A. VARASIUS
206 All Nations Bank Building
1200 Carson St., Pittsburgh, Pa.

HAMBURG - AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

Garsinkitės "SANDAROJE"

DIDŽIAUSIA Refrigeratoriu Paroda

JAU ATSIDARĖ

PEOPLES Furniture Mfg. Co.

Krautuveje

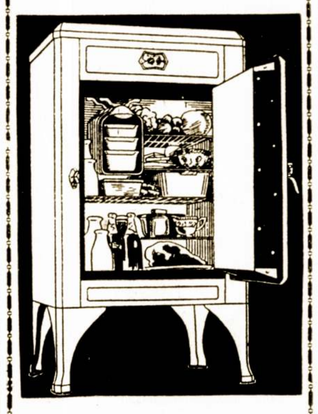

Čia laikoma visų geriausių išdirbysčių ... Refrigeratoriai, parduodami prieinamiausioms kainoms mieste.

NORGE
CROSLEY
GIBSON
SPARTON
LEONARD
MAJESTIC
General Motors
FRIGIDAIRE
Westinghouse
ir kitų.

Duodame didelę nuolaidą už senus šaldytuvus į mainus ant Refrigeratorių.

Lengvus išmokėjimai pritaikomi kiekvienam pagal norą.

PEOPLES FURNITURE MANUFACTURING COMPANY

Krautuvėse

2536-40 W. 63rd St.
Corner Maplewood Ave.
Hemlock 8400

4179-83 Archer Ave.
Corner Richmond Street
Lafayette 3171

CHICAGO, ILL.

GRABORIAI

Phone Lafayette 3572

J. Liulevicius
Graborius ir Balsamuotojas
Patarnauju Chicagoj ir apielinkės miestukuose.
Didelė graži Koplyčia pagrabams dykai.
4092 Archer Avenue, Chicago

Tel Yards 1138

Stanley P. Mažeika

LIETUVIS GRABORIUS

Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 Auburn Av., Chicago

LIETUVIS GRABORIUS

J. J. BAGDONAS

LADOTUVĖMS
patarnauja
MANDAGIAI
SIMPATIŠKAI
ir
LABAI PIGIAI
Liudnoje valandoje
pašaukite:

Taipgi pranešu, kad aš prirengiu ir pristatau kunus graboriams visoj Amerikoj ir Lietuvoje ir partraukiu iš visos Amerikos ir Europos Expresu arba karavonu.

Atlieku visą darbą už $40.00.

REPUBLIC 3100
2506 W. 63rd St.

ADVOKATAI

JOSEPH J GRISH
Lietuvis Advokatas
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 2800
Rez. 6515 So. Rockwell St.
Rel. Republic 9723

A. A. OLIS
ADVOKATAS
100 N. La Salle St., Room 2221
Telephone Randolph 0332
Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak.
3252 South Halsted Street
Telephone Victory 0562
7—9 vak. apart Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios

THE BRIDGEPORT KNITTING SHOP

Neria plonus ir storus vilnonius svederius del vyrų, moterų, merginų ir vaikų.

Neriam vilnones pančiakas del moterų ir vyrų. Taisom senus svederius.

504 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Phone Victory 3486

LIETUVIAI GYDYTOJAI
(Amerikos Liet. Daktarų Draugijos Nariai)

Tel. Republic 2266—Hemlock 2010
Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
2403 West 63rd Street
Kampas 63rd ir Western Ave.

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v.
Ned. ir Seredoms pagal sutartį.
Rez.: 6628 So. Richmond St.
Tel. Republic 7868.

Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytais
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

Dr. Strikol'is
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel: Boulevard 7820
Namų Tel: Prospect 1930

Phone Victory 2514
Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 South Halsted Street

Phone Grovehill 1595
Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 11 ryto; nuo 2 iki 4 p. p. ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2422 West Marquette Road
Cor. 67th St. ir Artesian Ave.
CHICAGO, ILL.
Šeštadieny ir Trečiadieny po piet pagal sutarima.

Phone 7942
Dr. C. Z. Vezel'is
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

LIETUVIAI GYDYTOJAI

Telefonai: Boulevard 5913
ir Boulevard 5914
DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį
756 W. 35th Street
N. E. kampas 35th ir Halsted Street

A. K. Rutkauskas, M.D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146

Valandos: Nuo 9 v. ryto iki 8 v. vak.
Dr. Karl Nurkat
(NURKAITIS)
Akiniai pritaikomi atsakančiai.
3514 So. Halsted Street

Ofiso Tel. Boulevard 5913
Rez. Tel. Victory 2343
Dr. Bertash
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30 - 8:30
Nedėldieniais pagal sutartį.

Tel. REPUBLIC 0098
DR. A. J. MANIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos:
Nuo 2 iki 5 val. diena ir
Nuo 7 iki 8 val. vak.
3008 West 55th Street